

Załącznik
do uchwały Nr LVI/457/2010
Rady Miejskiej w Krobi
z dnia 29.10.2010r.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2015

I. Wstęp

Narkomania jest zjawiskiem ogólnoswiatowym. Powstaje na podłożu przeobrażeń zachodzących we współczesnym cywilizowanym świecie i staje się poważnym problemem społecznym.

Narkomania powstaje na skutek zanikania tradycyjnych więzi społecznych, zwłaszcza rodzinnych oraz osłabienia funkcji wychowawczej rodziny i szkoły. Jest niepokojącym przejawem trudności dojrzewania psychospołecznego a zwłaszcza emocjonalnego młodych ludzi.

Zażywanie narkotyków wywołuje wiele różnych problemów rodzinnych, szkolnych, prawnych a także zdrowotnych. Jednym z nich jest wystąpienie tzw. zespołu uzależnienia, a także ostrych i przewlekłych chorób, w tym zakażenia wirusem HIV.

Narkomania jest przyczyną tragedii wielu młodych ludzi i ich rodzin. Stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia społeczeństwa.

II. Diagnoza sytuacji

Pod pojęciem używania narkotyków rozumie się stosowanie w celach innych niż medyczne różnorodnych środków farmakologicznych czynnych, zakazanych przez prawo międzynarodowe. Używanie narkotyków jest nielegalne i często ukrywane, trudno jest zatem ocenić rozmiar występowania tego zjawiska oraz związanych z nim niekorzystnych konsekwencji zdrowotnych. Pomimo tych trudności oczywiste jest, że narkotyki są przyczyną istotnego obciążenia chorobami, a ich konsumpcja rośnie w wielu krajach, w tym również w Polsce.

Informacji o rozmiarach narkomanii rozumianej jako uzależnienie, bądź używanie narkotyków w sposób rodzący poważne problemy dostarczają dane statystyczne instytucji zajmujących się problemem narkotyków.

Według krajowej diagnozy problemów narkomanii możemy zauważyć spadek używania narkotyków. Porównanie wyników badania przeprowadzonego w 2005r. z wynikami badań przeprowadzonych w latach wcześniejszych wskazuje na zmniejszenie używania tak legalnych, jak i nielegalnych środków psychoaktywnych

Wśród substancji nielegalnych relatywnie największym rozpowszechnieniem cieszą się konopie indyjskie. Chociaż raz w ciągu całego życia używało ich 14,2% młodszych uczniów i 31,5% starszych uczniów. Na drugim miejscu znajduje się amfetamina (3,6% uczniów młodszych i 12,4% uczniów starszych). Zarówno eksperymentowanie z substancjami nielegalnymi, jak ich okazjonalne używanie jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Większość młodzieży jest dobrze zorientowana w zakresie ryzyka szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. O stopniu ryzyka, według ocen uczniów, zdaje się decydować bardziej nasilenie i sposób używania niż rodzaj substancji. Należy odnotować, że marihuana i haszysz są przez młodzież traktowane bardziej liberalnie niż inne substancje nielegalne.

W 2006 r. zrealizowano drugą edycję badania rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych oraz postaw Polaków wobec problemów związanych z piciem alkoholu i używaniem narkotyków (pierwsze badanie przeprowadzono w 2002 roku). Wyniki aktualnego badania potwierdzają, że marihuana pozostaje nadal najpowszechniejszym narkotykiem. Kiedykolwiek w życiu używało jej 9,1 % respondentów (amfetaminy próbowało 2,7% badanych, a ecstasy – 1,2%).

Nie odnotowano wzrostu rozpowszechnienia prowadzenia pojazdów po użyciu narkotyku.

Podobnie jak w 2002 r., osoby uzależnione od narkotyków postrzegane są przede wszystkim jako ludzie chorzy, wymagający leczenia i opieki. Liczba osób leczonych w specjalistycznych placówkach i w oddziałach szpitalnych z powodu uzależnienia w latach ubiegłych stopniowo rosła. W 2005 r. przyjęto do leczenia stacjonarnego 13 320 osób. Oznacza to wzrost o 10% w stosunku do 2004 r. Odsetek pacjentów pierwszorazowych nie uległ większej zmianie i wynosił 55,9%. Struktura płci osób przyjętych do leczenia stacjonarnego zmieniła się w 2005 r. – odsetek kobiet wzrósł bowiem do 31% (w roku 2000 –22%).

Nadal najliczniejszą pozostaje grupa osób z problemem opiatów (18%), następne w kolejności pod względem liczebności są grupy osób nadużywających leków uspokajających i nasennych (11%), środków z grupy amfetamin (8%), przetworów konopi (3%) i substancji wziewnych (2%). Pozostałe kategorie pacjentów nie przekraczają 1%.

Utrzymuje się także silne zróżnicowanie terytorialne rozpowszechnienia narkomanii. Dystrybucja terytorialna zjawiska wyznacza trzy obszary szczególnie zwiększonego rozpowszechnienia – zachodnia część kraju (województwa dolnośląskie, lubuskie i zachodniopomorskie), województwo warmińsko-mazurskie oraz województwo mazowieckie.

Ostatnie oszacowanie liczby osób problemowo używających narkotyki opiera się na wynikach badania zrealizowanego w 2002 r.- liczba osób uzależnionych mieści się w przedziale 35 000 – 75 000. W systemie opieki zdrowotnej nad osobami uzależnionymi od środków odurzających nadal dominują stacjonarne formy rehabilitacji długo- i średnioterminowej. Obserwuje się jednak tendencję do skracania terapii. Placówki stacjonarne w większości zlokalizowane są poza obszarami miejskimi i realizują programy leczniczo-rehabilitacyjne w oparciu o model społeczności terapeutycznej.

Jak pokazują badania przeprowadzone na terenie Gminy Krobia w 2009 roku 7,1% badanych uczniów szkół podstawowych, 12,7% badanych gimnazjalistów oraz 92,3% uczniów szkół pogimnazjalnych spotkało się z narkotykami i uważa, że są one obecne w ich otoczeniu. Do bezpośrednich kontaktów ze środkami odurzającymi przyznaje się 2,7% uczniów gimnazjum i 2,3% uczniów szkoły pogimnazjalnej. Najczęściej wybierane są marihuana i amfetamina.

III. Podstawa prawna

Podstawę prawną działań związanych z profilaktyką oraz przeciwdziałaniem narkomanii stanowią:

- ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 179, poz. 1485 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm.).

IV. Adresaci programu

Program przeznaczony jest dla:

- osób uzależnionych od narkotyków;
- rodzin, dzieci i osób dotkniętych problemem uzależnień;
- przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień (pedagodzy, psychologzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, kuratorzy rodzinni i społeczni, policjanci, pracownicy służby zdrowia, duchowni);
- wszystkich mieszkańców Gminy Krobia.

V. Cele programu

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii ma na celu zapobieganie powstawaniu problemów związanych z uzależnieniami poprzez:

- prowadzenie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej,
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych,
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

VI. Zadania programu i sposób ich realizacji

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem
 - kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjno-Terapeutycznego dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
 - szerokie informowanie społeczeństwa o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjnych
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problem narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej
 - kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjno-Terapeutycznego dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
 - finansowanie działalności świetlic środowiskowych, opiekuńczo-wychowawczych, których celem jest prowadzenie zajęć o charakterze profilaktycznym, socjoterapeutycznym i wychowawczym,
 - współpraca oraz przepływ informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą socjalną, medyczną, prawną, psychologiczną.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii
 - nawiązanie współpracy ze szkołami w celu współuczestniczenia w realizacji programów profilaktycznych,
 - prowadzenie w gazecie lokalnej kampanii edukacyjnej mającej na celu promowanie zdrowego stylu życia,
 - rozwijanie szeroko pojętej profilaktyki polegającej na organizowaniu ogólnodostępnych spotkań na temat uzależnień, współuzależnienie i form pomocy oraz konkursów tematycznych z dziedziny profilaktyki,
 - organizowanie i prowadzenie zajęć czasu wolnego, w czasie roku szkolnego i wakacji (Akcja lato), mających na celu promowanie wolnego od uzależnień zdrowego stylu życia.

4. Wspomaganie działalności instytucji stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii
 - współpraca z organizacjami zajmującymi się problemem uzależnień,
 - wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i organizacji zajmujących się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień,
 - organizowanie dla instytucji, stowarzyszeń i organizacji zajmujących się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień szkoleń i zajęć warsztatowych o tematyce uzależnień.

VII. Monitorowanie stanu problemów narkotykowych

Pełnomocnik ds. uzależnień sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w Programie.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba osób objętych terapią,
- liczba osób objętych działaniami pomocowymi,
- liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi,
- liczba osób korzystających z usług Punktu Konsultacyjno-Terapeutycznego.

VIII. Realizacja Programu

1. Koordynację przedsięwzięć związanych z realizacją zadań własnych Gminy z zakresu przeciwdziałania narkomanii zawartych w niniejszym programie prowadzi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Program realizować będą:
 - Burmistrz Krobi,
 - Pełnomocnik ds. uzależnień i współpracy z organizacjami pozarządowymi,
 - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krobi,
 - Posterunek Policji w Krobi,
 - Punkt Konsultacyjno-Terapeutyczny,
 - szkoły na terenie Gminy Krobia: ZSPiG w Krobi; ZSPiG w Pudliszkach; ZSPiG w Starej Krobi; ZSOiZ Krobi.

IX. Finansowanie

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe z budżetu Gminy Krobia. Przeciwdziałanie narkomanii należą do zadań własnych gminy na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 179, poz. 1485 z późn. zm.).

Środki finansowe niewykorzystane, a przeznaczone na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii przesuwają się jako środki nie wygasające na realizację zadań w roku następnym.

X. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii przygotowuje Pełnomocnik ds. uzależnień wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przedstawia Radzie Miejskiej w Krobi do przyjęcia do dnia 31 marca 2016r.

